

DIKTATI VREMENA U DIGITALNOM SLIKOPISU I ZVUKOPISU

Ovo je već deseta izložba Muzeja grada Zagreba u posljednje četiri godine koju prate kompjutorske instalacije s dodatnim interpretativnim sadržajima integriranim sa sadržajem izložbe. Primjenom računalne tehnologije u postavu izložbe treba ispuniti dvije osnovne zadaće: omogućiti posjetitelju da shvati sadržajnu i prostornu organiziranost izložbe i pružiti mu dodatne interpretativne informacije o izloženim muzejskim predmetima, a koje nisu očigledne iz same vizualne pojavnosti predmeta ili se ne mogu iskazati tradicionalnom predmetnom legendom. Unutar uobičajenog galerijskog okružja predmet se može prikazati u ograničenom kontekstu (porijeklo, kronologija itd.), dok multimedija omogućuje širi raspon raznolikosti informacija (zvuk, slika, video, baza podataka...), poredbe, dodatnu interpretaciju i rekontekstualizaciju. Multimedijalna kontekstualna informacija omogućuje posjetitelju bolje razumijevanje onoga što vidi na izložbi i obogaćuje njegov muzejski doživljaj.

Konceptija i oblikovanje multimedijalnih aplikacija za izložbe mogu se promatrati s dva komplementarna gledišta: kontekstualnog pogleda na izložbu kao cjelinu i strukturalnog pogleda na multimedijску aplikaciju kao objekt sam za sebe. Kontekst izložbe definira funkcionalnost aplikacije; stoga korištenje informatičke tehnologije treba shvatiti kao dio cjelokupnog procesa oblikovanja izložbe, a ne kao izolirani tehnički zadatak. Računalo treba promatrati kao komplementaran, a ne alternativan način omogućavanja informacija posjetitelju. Tada je ono dio izložbene cjeline koje učinkovito pridonosi razumijevanju izložbe, uočavanju njenih cjelina i prostorne organizacije.

Izložbu plakata akademskog slikara Faista prate tri multimedijalne instalacije: »Kino Europa«, posvećena Faistovom filmskom plakatu i samome autoru; »Narodni magazin«, koji prikazuje Faistovo oblikovanje ambalaže, te naposljetku treća instalacija »Faist u digitalnom slikopisu i zvukopisu«, koja je na raspolaganju posjetiteljima za pretraživanje sadržaja vezanih uz Faistov život i rad.

Sve tri multimedijalne instalacije prati narativni sadržaj. Sam slikar Faist priča o svome životu i radu. Ovakav tip multimedijalne interpretacije nije se još posve udomaćio u muzejima, iako su oralni izvori značajan oblik dokumentiranja nematerijalne baštine.

Podnaslov izložbe »Diktati vremena«, ali ponajprije sami Faistovi filmski plakati potaknuli su me da se odmaknem od neposredne tehničke zadaće informatičara i zapitam kakvi su se to filmovi snimali u ono vrijeme, tko su bile ondašnje filmske zvijezde, koji su glumci i filmski likovi prikazani na plakatima i što je zapravo publika gledala u kinu. Zanimale su me filmografske činjenice, sinopsi filmova i drugi podaci koji bi mogli pomoći razumijevanju samih filmskih plakata, pa tako i vremena u kojem su filmovi nastali. Dala sam se u gotovo detektivsku potragu za filmografskim činjenicama na Internetu. Jedino, eto, nisam uspjela ući u trag »Gentlemanu gangsteru«. Potragu su otežavali često slobodni prijevodi naslova filma i nedostatak filmografskih podataka koji bi mogli poslužiti kao ključne riječi pri traženju. Riječ je o starim filmovima kojih nema na većini filmskih strani-

DICTATES OF THE TIME IN DIGITAL PICTUREWRITING AND SOUNDWRITING

This is now the tenth exhibition of the Zagreb City Museum in the last few years that is accompanied by computer installations with additional interpretative contents integrated with the contents of the exhibition. The employment of computer technology in the display of the exhibition should fulfil two basic tasks: enable the visitor to understand the spatial organisation of the exhibition, in terms of content and space, and provide additional interpretative information about the museum objects on display, which are not perfectly obvious from the very visual appearance of the actual object, or which cannot be expressed by the traditional caption. Within the common gallery environment, an object can be shown in a restricted context (origin, chronology and so on) while a multimedia approach enables a broad range of diversity of information (sound, image, video, database...), comparisons, additional interpretation and re-contextualisation. Multimedia contextual information enables the visitor to get a better understanding of what is seen at the exhibition, and certainly enhances the specifically museal experience.

The conception and design of the multimedia applications for the exhibition can be seen from two complementary points of view: the contextual view of the exhibition as a whole and a structural view of the multimedia application as an object all in itself. The context of the exhibition defines the functionality of the application; hence the use of information technology should be understood only as a part of an entire process in which the exhibition is designed and given shape, and certainly not as an isolated and unrelated technical task. A computer has to be seen as a complementary and not an alternative manner of letting the visitor acquire information. Then it is a part of an exhibition unit that can contribute effectively to the understanding of the show, perception of its units and spatial organisation.

Three multimedia installations accompany the exhibition of the posters of academy trained painter Faist: *The Europe Cinema*, dedicated to his film posters and the artist himself; *Narodni magazin*, showing Faist's packaging design, and finally the third installation, *Faist in digital photography and sound recording*, which is available to visitors to browse contents related to Faist's life and work.

All three multimedia installations accompany some narrative content. The painter Faist himself talks about his life and work. This kind of multimedia interpretation has still not completely made itself at home in museums, although oral sources are an important form of the documentation of the non-material heritage.

The subtitle of the show, *Dictates of the Times*, and primarily of course Faist's film posters, encouraged me to move back from the immediate technical tasks of the information scientist and to wonder what kind of films were shot at that time, what the film stars were like, which actors and roles were shown on the posters, and what actually the au-

ŠTO SMO GLEDALI U KINU

kino BALKAN kino

GLEDALI SMO RUSKE FILMOVE

Djeca napetana Oranta, 1938
 Vjeronata strana, 1938
 Suvarenj, 1940
 Aleksandar Parfomenko, 1942
 Zračni izvoščik, 1943
 Mačoh-i-kurpan, 1944
 U fi salj poslije obojede, 1944
 Svadba, 1944
 Bez klenje kver, 1945
 Ivan Orantj, 1945
 Ostubodina zemlja, 1946

Režija: GERBERT RAPPAPORT
 U glavni ulogama:
 L. ČELIKOVSKAJA
 M. ŽAROV
 G. ŠPIGELJ
 Glazba: BAJACOV
 PJEVAČICA TAMARA

Zračni izvoščik
 Vozdušni izvoščik

Žanr: Glazbeni film, 74 min.
 Režija: Gerbert Rappaport
 Scenarij: Evgenij Petrov
 Kamera: Aleksandar Galperin
 Glazba: Jurij Birjukov

Glume: Mihail Žarov
 Ljudmila Čelikovskaja
 Grigorij Špigelj
 Boris Glinov
 Vladimir Gribkov
 Mihail Kuznjecov
 Tamara Govorova
 Konstantin Sorokin
 Boris Šiškin
 Ljudmila Šabalina

Nakon mnogobrojnih ratnih igranih, dokumentarnih i propagandnih filmova, ruska se publika konačno mogla opustiti uz ovaj nježni komediju.

Arja Hermans iz Plova danje - Šta je život? Igra!

Ljudmila Čelikovskaja i druge glumice

ca. Pretražila sam internacionalne (www.imdb.com i www.allmovie.com) i nacionalne filmske baze podataka – francuske (www.cinedic.com, www.allocine.fr), ruske baze filmskih glumaca (www.kulichki.ru, www.akter.spb.ru, actors.khv.ru) i češku filmsku bazu poetičnog naziva »Češko filmsko nebo« (www.cfn.cz). Podatke o jugoslavenskim filmovima našla sam na adresi www.balkanmedia.com. Također sam na Internetu pronašla oko 250 fotografija glumaca i scena iz filmova. Fotografije glumaca i scena iz hrvatskih filmova pronašla sam u fotoarhivu Hrvatske kinoteke, te zahvaljujem voditeljici fotoarhiva Dubravki Jurak na susretljivosti i pomoći.

Prezentacije »Kino Europa« i »Narodni magazin« teku automatski u petlji, dok je treća instalacija interaktivna. Pozivam posjetitelje da korištenjem kompjutera za pretraživanje aktivno sudjeluju u izložbi i sami obogate svoje muzejsko iskustvo. Pregledajte i preslušajte Faistov zvučni album, pogledajte kratke video zapise iz Faistova doma, saznajte više o filmovima za koje je radio plakate, upoznajte ili se podsjetite na filmske zvijezde četrdesetih i pedesetih godina 20. stoljeća, poslušajte Eminu temu iz hrvatskoga filma »Koncert«; uostalom, poigrajte se. Poput slikara Zvonimira Faista, koji je rad doživljavao kao igru, i ja sam se igrala radeći aplikacije za ovu izložbu i pri tom se beskrajno zabavljala.

Maja Šojat-Bikić